

Отже, витрати підприємництва або економічні витрати як базова категорія економічної науки і бізнесу необхідно аналізувати з позицій чітких методологічних орієнтирів, які б підказували дослідникам найкоротший шлях до істини, а в прагматичному плані сприяли їх мінімізації.

Список використаних інформаційних джерел

1. Фандель Гюнтер. Теорія виробництва і витрат / Пер. з нім. під керівництвом і наук. ред. М.Г. Грецака. – К.: Таксон, 2000.– 520 с.
2. Кузнецова М. Логистические затраты: теоретический и практический аспекты // Проблемы теории и практики управления. – 2005. – № 2. – С. 61-66.
3. Колісник Г. М. Система управління витратами підприємницьких структур та її елементи: [Текст] / Колісник Г. М. // Економічний аналіз. Збірник наукових праць. Випуск 4. – Тернопіль. Тернопільський національний університет. – 2009. – С. 219-223.

УДК 657

Ленетуха Ю.С.

студент, група ОА-15

напряму підготовки «Облік і аудит»

Черкаський державний бізнес-коледж

м. Черкаси, Україна

Куклін О.В.

д.е.н., професор

директор Черкаського державного бізнес-коледжа

науковий керівник

Черкаський державний бізнес-коледж

м. Черкаси, Україна

ОБЛІК ТА КОНТРОЛЬ ПОТОЧНОЇ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Розрахунки з контрагентами є важливою складовою фінансово-економічної діяльності будь-якого підприємства. Вони тісно пов'язані з вхідними та вихідними грошовими потоками, які складають основу процесу забезпечення безперервної діяльності суб'єктів господарювання. Затягування строків отримання платежів та погашення зобов'язань приводить до сповільнення операційного циклу та зниження ділової активності підприємства. Крім того, вартість грошей з урахуванням фактора часу має тенденцію до зниження, що в свою чергу негативно впливає на їх платоспроможність і призводить до скорочення ресурсів підприємств.

Одним із головних завдань, які постають перед підприємством, є постійний моніторинг розмірів кредиторської заборгованості, строків погашення, аналіз її структури та забезпечення оптимального співвідношення

між сумами дебіторської та кредиторської заборгованостей. У зміцненні фінансового стану і платоспроможності підприємств значна роль належить контролю за станом розрахунків та динамікою кредиторської заборгованості [1, с. 183].

Кредиторська заборгованість – це заборгованість підприємства іншим юридичним і фізичним особам, яка виникла в результаті минулих подій, оцінена в гривнях і щодо якої в підприємства існують зобов'язання її погашення в певний строк.

Важливим елементом управління кредиторською заборгованістю є її контроль, тому керівництво підприємства повинно мати об'єктивну інформацію щодо стану кредиторської заборгованості, яка формується в системі бухгалтерського обліку згідно П(С)БО 11 «Зобов'язання». Клас 6 «Поточні зобов'язання» використовують для обліку короткотермівової заборгованості підприємства за позиками банку, за виданими короткостроковими векселями, розрахунків за податками, з оплати праці, з постачальниками та іншими кредиторами.

Кредиторська та дебіторська заборгованість складають суттєву частку відповідно оборотних активів і поточних зобов'язань підприємства – в деяких галузях до 40-50%, а це означає, що достовірність цих показників необхідна для забезпечення об'єктивності фінансової звітності в цілому.

Внутрішній контроль необхідний для встановлення повноти, достовірності та своєчасності відображення даних в первинній документації, облікових регістрах і звітності. Контроль передбачає здійснення перевірки за дотриманням планових показників, за строками оплати платежів, за виконанням договірних відносин з боку контрагентів та персоналу, виявлення резервів зростання платоспроможності підприємства та контроль за виконанням оптимізаційних управлінських рішень.

Необхідно систематично проводити інвентаризацію заборгованості шляхом перевірки первинних документів, які є основою для проведення розрахунків та відображення операцій в обліку, а також шляхом звірки залишків з контрагентами. Необхідно звернути увагу на те, що кожна операція повинна бути законною та санкціонованою [3, с. 93].

Попередній контроль розрахунків з контрагентами полягає у ретельному підборі контрагентів з метою мінімізації ймовірності невиконання ними зобов'язань. Для цього кожне підприємство має розробити свою систему відбору з використанням різних критеріїв і показників.

Контроль кредиторської заборгованості повинен забезпечувати своєчасність погашення договірних зобов'язань. Це в свою чергу дозволяє підприємству уникнути збитків у вигляді фінансових санкцій. Ефективний контроль сприяє встановленню позитивного іміджу підприємства у бізнес-середовищі, що в свою чергу підвищує рівень довіри партнерів [2, с. 16].

Основною причиною виникнення розрахункових операцій з постачальниками та підрядниками є укладення договору, в результаті чого з'являються юридичні зобов'язання. Для їх відображення доцільно

використовувати примітки до фінансової звітності та позабалансовий рахунок 042 «Непередбачені зобов'язання», на якому ведеться накопичення інформації про наявність непередбаченого зобов'язання, яке може вимагати витрачання ресурсів (але повної впевненості щодо цього зобов'язання немає) в сумі очікуваних збитків.

Запропоновано відкриття субрахунків другого порядку, які відображатимуть прострочену та відстрочену заборгованості, а також заборгованість, термін сплати якої ще не настав.

Наведені вище пропозиції повинні сприяти вдосконаленню ведення обліку та контролю за станом кредиторської заборгованості.

Список використаних інформаційних джерел

1. Акімова Н.С., Новицька Н.В. Основні проблеми обліку та внутрішнього аудиту дебіторської і кредиторської заборгованостей / Н. С. Акімова, Н. В. Новицька // Науково-технічний збірник. Серія: Економічні науки. – 2007. – № 77. – С. 268–273.

2. Власюк Г.В. Шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками / Г.В. Власюк // Держава та регіони / Серія: Економіка та підприємництво. – 2009. – № 5. – С. 40–44.

3. Ревизюк І.М. Удосконалення обліку розрахунків з постачальниками / І.М. Ревизюк, Є.В. Калюга // Економічні науки. – 2013. – № 10 (4). – С. 185–190.

УДК 657.01

Лучко М.Р.

д.е.н., професор

*завідувач кафедри обліку в державному
секторі економіки та сфері послуг*

*Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна*

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЧИ ВНУТРІШНЬОВИРОБНИЧА (УПРАВЛІНСЬКА) БУХГАЛТЕРІЯ?

З огляду на поставлену проблему, зазначимо - ми розрізняємо бухгалтерський облік як науку та галузь практичної діяльності людини.

Із середини 90-х років минулого століття науковцями в Україні під час опрацювання перекладів англійської спеціальної літератури з питань бухгалтерського обліку було здійснено спробу поділу обліку на фінансовий та управлінський. Далі у цю класифікацію ще й “втрутились” податковий та стратегічний облік. Перший відпав як рудимент законодавства, а інший набирає потужних обертів в кількості наукових праць, кандидатських та докторських дисертацій.

Бухгалтерський облік є функцією управління, котра в економіці